

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer ÖCALAN

Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa ilinin Halfeti ilçesine bağlı Gürkuyu (Nuhut) ve Macunlu köyleri ile Bozova ilçesine bağlı Gözenek (Arpetin) köylerinden yaşayan yurttaşlar, yenilenebilir enerjiye ilkesel olarak karşı olmadıklarını; ancak mera ve tarım alanlarının şirketlere tahsis edilmesine, geçim kaynakları olan hayvancılığın ve yaşam alanlarının tahrip edilmesine yönelik ciddi kaygılar taşıdıklarını ifade etmektedir.

4342 sayılı Mera Kanunu uyarınca mera, yaylak ve kışlaklar kamu malı niteliğinde olup amacı dışında kullanılamaz. Bu kapsamda enerji projelerinin (GES dâhil) meralarda yapılması kural olarak yasaklanmıştır; istisnai durumlarda ise ancak somut kamu yararı gerekçesinin ortaya konulması, köylülere alternatif mera alanı tahsis edilmesi, ilgili köylülerin görüşlerinin alınması, Valilik ile Tarım ve Orman Bakanlığı onayı ve Mera Komisyonu kararı ile tahsis değişikliği yapılabileceği hükme bağlanmıştır. Ayrıca tahsis değişikliği karşılığında mera ıslah bedeli ödenmesi veya eşdeğer alternatif mera gösterilmesi zorunlu tutulmuştur.

Hayvancılık faaliyeti, söz konusu köylerde yalnızca ekonomik bir üretim biçimi değil; aynı zamanda kırsal yaşamın, toplumsal yapının ve kültürel sürekliliğin temel unsurlarından biridir. Tarım ve Orman Bakanlığı ile kamu bankaları aracılığıyla sağlanan tarım ve hayvancılık kredileri, bu köylerde hayvancılığın sürdürülmesini teşvik etmek amacıyla verilmektedir. Buna karşın fiilen hayvancılıkta kullanılan ve mera niteliği taşıyan alanların güneş enerjisi santrali (GES) projelerine tahsis edilmesi, kamu politikaları arasında açık bir çelişki yaratmaktadır.

Mera alanlarının GES projeleri kapsamında yapılaşmaya açılması; hayvancılık faaliyetlerinin sürdürülemez hâle gelmesine, verilen tarım ve hayvancılık kredilerinin işlevsiz kalmasına ve kırsal yoksulluğun derinleşmesine yol açma riski taşımaktadır. Bu durum yalnızca bireysel geçim kayıplarına değil, aynı zamanda kamu kaynaklarının amacına aykırı kullanılmasına ve kırsal üretimin zayıflatılmasına neden olabilecektir.

Yenilenebilir enerjiye karşı olmadıklarını ifade eden yurttaşlar, projelerin mevcut hâliyle uygulanmasının yaşam alanlarını tahrip edeceğini, ekonomik ve sosyal varlıklarını ortadan kaldıracığını ve zorunlu göçe yol açacağını dile getirmektedir. Söz konusu köylerde planlanan GES projeleri kapsamında ortak yaşam alanlarına el konulmasının Anayasa'ya,

mülkiyet hakkına ve yaşam hakkına aykırı olduğu belirtilmekte; bu nedenle hukuki mücadele ve diyalog temelinde çözüm talep edilmektedir.

Yaşam alanlarını korumayan, ekolojik dengeyi gözetmeyen ve halkın rızasını esas almayan hiçbir enerji politikasının toplumsal meşruiyet taşıması mümkün değildir. Bu nedenlerle, anılan GES projelerinin mevcut hâliyle durdurulması; köylülerin aktif katılımıyla, doğayı, yaşamı ve geçim kaynaklarını koruyan adil ve sürdürülebilir alternatif çözümlerin geliştirilmesi zorunludur.

Bu bağlamda:

1. Halfeti'nin Gürkuyu (Nuhut) ve Macunlu köyleri ile Bozova'nın Gözenek (Arpetin) köyünde planlanan GES projeleri için hangi tarihlerde, hangi şirketlere ve hangi büyüklükte alanlar tahsis edilmiştir?
2. Projeler hayata geçirildiği takdirde, bölgedeki hayvancılık faaliyetleri ve köylülerin geçim kaynakları üzerindeki etkilerine dair bir sosyal ve ekonomik etki analizi yapılmış mıdır?
3. GES projeleri kapsamında kamulaştırma, acele kamulaştırma veya fiili el koyma işlemleri söz konusu mudur? Eğer varsa hukuki dayanakları nelerdir?
4. Söz konusu GES projelerine ilişkin 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planı hazırlık ve askı süreçleri ile ÇED raporu bilgilendirme/toplantıları; projeden etkilenen Gürkuyu (Nuhut), Macunlu ve Gözenek (Arpetin) köylerinin tamamında ayrı ayrı olmak üzere yapılmış mıdır? Yapıldıysa, her bir köy için toplantı tarihleri, yerleri ve katılımcı tutanakları nelerdir?
5. Mera Komisyonu'nun olumsuz görüş verdiği bir proje için ÇED Olumlu ya da ÇED Gerekli Değildir kararı verilmiş midir? Verildiyse, bu kararın hukuki dayanağı nedir?
6. Tarım ve Orman Bakanlığı ile kamu bankaları aracılığıyla bu köylerde hayvancılık faaliyetlerini sürdürmek amacıyla verilmiş tarım ve hayvancılık kredileri bulunmakta mıdır? Varsa, bu kredilerin kapsamı ve güncel durumu nedir?